

Motivation for Kunstkritikerprisen til Joachim Koester 2013

(af Judith Schwarzbart)

Kunstkritiker prisen uddeles i år til Joachim Koester. Det gør den fordi et flertal af de afgivende stemmer fra foreningens medlemmer er faldet på denne ud af 15 nomineringer. Jeg er selvfølgelig rigtig glad for at der var så stor opbakning til min indstilling - ikke mindst fordi der var andre rigtig gode kandidater på listen.

Jeg har fået lejlighed til at uddybe motivationen.

Udstillingen 'If One Thing Moves, Everything Moves' på Charlottenborg 24. august - 30. december 2012 var for mig ikke blot en vellykket præsentation af en enkelt kunstners arbejde fra de senere år, men også en radikal nytænkning af hvad kunstpræsentation og en udstilling er.

Joachims Koesters kunst rummer en dobbelthed i på den ene side at tage afsæt i fotografiet og filmens nøgtern og indeksikale relation til dets genstand. Som i den visuelle antropologi, hvor dokumentationen er redskab til med blikket at trænge ind i det sete for at afdække dets betydning, har det fotografiske og filmiske materiale hos Koester status af dokument.

Den anden side af Koesters praksis er historiefortællingen. Drevet af personlig fascination indsamler og genfortæller han historier fra sprækkerne i vores poleret kultur. Det er fortællinger hvor det materielle og immaterielle er dybt forbundet, hvor blikket, viden og effekt på kroppen er svært at adskille fra genstanden selv. Disse fortællinger lever i teksten, og derved skabes i Koesters arbejde et spændingsfelt mellem teksten og billedet – dokumentet og fortællingen – som hos mange kunstnere i dag er fuldstændigt integreret i værket. Teksterne er, som de fleste har opdaget, ikke pædagogiske forklaringer af værket som ellers er udbredt museumspraksis, de er et litterært aspekt, en sidestillet del af værket ved siden af de visuelle elementer.

I denne udstilling er et tredje element på spil, nemlig en 'teatralisk' aspekt – (og teatralisk er her på ingen måde negativt ladet). Værkerne er ikke blot en serie af fortællinger, udstilling skaber også en overordnet fortælling igennem iscenesættelsen med arkitektoniske og skulpturelle elementer, brug af lyst og mørke, orkestrering af beskuerens bevægelser igennem udstilling. Disse elementer er ofte kuratorens redskab (hvor de helst ikke skal bemærkes fordi de er sekundære til værkerne). I Koesters udstilling bliver de kunstneriske redskaber som underbygger hans fortælling. Men fortællingen af fuld huller. Ligesom mumier og sarkofager i Glyptotekets kælder kun peget mod en mulig indsigt, finde Koesters fortællinger sted i grænselandet for vores bevidstheds rækkevidde. Hvis vi går med kan vi få del i fascination og være med i denne rækken ud efter noget på den anden side. Hvis vi forventer fuld *forklarelse* bliver vi nok skuffet.

Med udstillingen *If One Thing Moves, Everything Moves* har Koester skabet en udstilling som nærmest er et værk i sig selv – et værk om værkerne eller et gesamtkunstwerk. Koester byder beskueren ind et rum mellem myter og artefakter – fortælling og dokument.

Det er nok en udstilling man må overgive sig eller hengive sig til, omtrent som til en forestilling. Hvor konceptkunst, som Koester uden tvivl er rundet af, ofte undersøger eller finder sted i de kommunikative og analytiske strukturer, så sætter denne udstilling nogle stemningsfulde rammer om fortællingen. Jeg vil nok ikke gå så langt at sige at udstilling bliver en kultplads – men noget i den retning.

Arkitekturen/scenografien af uhøvede brædder har været i spil flere gange hos Koester: med *Boarded-Up Gallery*, 1994, og *Boarded-up Overgaden* 2008 som danske eksempler. Her på Charlottenborg blokerer det ikke udstillingstedet udadtil, men undertrykker den indadtil. Kunstrummet – den hvide kube – er, som vi ved, stærkt agendasættende for hvordan vi oplever og aflæser objekter og tekst der præsenteres her. Men med nogle enkle greb tager Koester kontrollen og der kan med ét ske noget andet i disse rum. En anden slags kunstoplevelse, en anden aflæsning af objekterne, deres fortællinger, deres indbyrdes relationer.

Og det er kontroversielt. Om det har virket har delt vandende på den hjemlige scene. Men jeg tror at de fleste deler respekten for eksperimentet og for modet, som du, Joachim, har udvist, modet til at tænke udstillingen og kunstrummet på ny med afsæt din egen praksis.

Tillykke med prisen!